

*Izveštaj o transparentnosti
Za godinu završenu na dan
31. decembra 2017. Godine*

Ovaj izvještaj se izdaje u skladu sa zahtijevnima člana 26 Zakona o reviziji Crne gore

Oblik privrednog društva i vlasničku strukturu društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora

Montenegro Audit d.o.o. Podgorica zastupa Goran B. Strahinja direktor društva.

Društvo sa ograničenom odgovornošću Montenegro Audit d.o.o, Podgorica, Crna Gora je registrovano u Crnoj Gori, u vlasništvu dvojice jednakopravnih partnera i to po jedna polovina odnosno po 50% svako: Goran B. Strahinja, ovlašćeni revizor Branko Ž. Ljutić, ovlašćeni revizor.

Krajnji vlasnici navedenog društva su navedeni partneri društva Goran B. Strahinja i Branko Ž. Ljutić. Društvo je samostalno, te nije član međunarodne mreže. Montenegro Audit d.o.o je zasebno i nezavisno pravno lice, koje poštuje svoje politike i procedure društva, posebno u oblasti upravljanja rizicima i implementacija standard kvaliteta. Montenegro Audit d.o.o posjeduje i razvija vlastitu upravljačku strukturu uspostavljenu u skladu sa relevantnom zakonskom regulativom i zahtijevnima poslovanja u Crnoj Gori. Ovako definisana samostalnost u svakom pogledu nam kao maloj do srednjoj revizorskoj praksi omogućava potpunu fleksibilnost i samostalnost u pogledu brzog i efikasnog reagovanja na uslove tržišta u Crnoj Gori. Kao sertifikovani revizori i kao revizorska kuća imamo potpuno vlasništvo i kontrolu.

Pristup zajedničkim resursima, metodologijama rada, znanju i iskustvima stručnih kadrova stičemo kao aktivni članovi Instituta sertifikovanih računovođa i revizora Crne Gore (ISRCG). To nas istovremeno obavezuje na postupanje u skladu sa nizom propisanih politika, standard, kodeksa, smjernica posebno u oblasti obezbjeđivanja kvaliteta usluga koje pružamo.

Kao novoformirana lokalna revizorska kuća male do srednje veličine Montenegro Audit d.o.o kreira platformu razmjene znanja i iskustava sa drugim revizorskim kućama u Crnoj Gori, EU i u svijetu. U svom radu se primarno oslanjamo na standarde, uputstva, vodiče i tumačenja, metodologije rada, znanja, IT tehnologije koje kreira i širi Međunarodna federacija računovođa – IFAC, Računovodstvo Evropa – Accountancy Europe i Evropska federacija računovođa i revizora za mala i srednja preduzeća – EFAA. Montenegro Audit d.o.o obavlja samostalno poslove kontrole kvaliteta rada i praćenja usaglašenosti poslovanja sa zakonom koji se odnose na pružanje usluga, profesionalnu etiku, poslovno ponašanje i nezavisnost.

Opis mreže i njeno pravno i organizaciono uređenje, ako društvo za reviziju pripada mreži

Društvo Montenegro Audit d.o.o. Podgorica ne pripada mreži i ne posjeduje povezano društvo za pružanje konsultantskih i sa njima povezanih usluga.

Opis upravljačke strukture društva za reviziju

Sistem upravljanja unutar društva Montenegro Audit d.o.o se bazira na učešću obojice partnera u donošenju svih odluka, izboru izvršnog direktora, definisanje opštih poslovnih ciljeva i usaglašenost poslovanja za politikama društva.

U društvu Montenegro Audit d.o.o politike i poslovne ciljeve linije usluga revizije definišu obojica partnera.

Nadzor nad radom Montenegro Audit d.o.o vrše obojica partnera kroz saglasno odlučivanje.

Opis unutrašnjeg sistema kontrole kvaliteta društva za reviziju i izjavu organa upravljanja o njegovoj efikasnosti

Montenegro Audit d.o.o poštuje opšte standarde u oblasti upravljanja rizicima i kvaliteta usluge odobrene od strane naše firme koje je firma samostalno razvila i implementira ih, primarno bazirano na metodologijama COSO i IFAC.

Montenegro Audit d.o.o poštuje domaću zakonsku regulativu i standarde u oblasti kvaliteta rada za profesionalne računovođe i revizore, a propisanim Zakonom o reviziji, Kodeksom etike za profesionalne računovođe i u skladu sa metodologijom koju utvrđuje ISRCG.

Naša detaljna procedura kontrole kvaliteta rada sadržana je u našim uputstvima za postupanje u postupku revizije. U daljem tekstu dajemo pregled ključnih politika, stavova i ponašanja uz pomoć kojih dosledno obezbjeđujemo visok kvalitet usluge pri obavljanju poslova revizije.

a) Standardi u oblasti kontrole kvaliteta rada

Montenegro Audit d.o.o je dužno da u skladu sa internim politikama, Opšte prihvaćenim standardima revizije i Zakonima o računovodstvu i reviziji Crne Gore primjenjuju sistem kontrole kvaliteta rada u oblasti revizije.

Naš sistem kontrole kvaliteta rada je u potpunosti usaglašen sa zahtjevima Međunarodne federacije računovođa ("IFAC") i dole navedenim standardima, a propisanim Zakonom o reviziji Crne Gore, Kodeksom etike za profesionalne računovođe i u skladu sa metodologijom koju utvrđuje ISRCG.

Montenegro Audit d.o.o redovno koristi pomenuti sistem kontrole kvaliteta rada ISQC-1 pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti.

Od 15. juna 2005. godine, Međunarodni standard o kontroli kvaliteta 1 (ISQC 1) koji je objavljen od strane IFAC važeći je za sva društva koja se bave pružanjem usluga revizije i poslovima pregleda finansijskih podataka iz ranijih perioda.

Ovim standardom utvrđuju se elementi sistema kontrole kvaliteta koje su društva za reviziju dužna da uspostave.

Zahtjevi se odnose na:

- Odgovornost rukovodstva u pogledu kvaliteta rada unutar društva.
- Zahtjeve profesionalne etike
- Procedure za prihvatanje angažovanja i očuvanje saradnje sa klijentima, kao i za prihvatanja specifičnih angažmana
- Ljudske resurse
- Rad na realizaciji projekata Monitoring

Društvo Montenegro Audit d.o.o Podgorica ispunjava pomenute zahtjeve na sledeći način:

b) Odgovornost rukovodstva u pogledu kvaliteta rada unutar društva

Stav rukovodstva: Rukovodstvo u društvu Montenegro Audit d.o.o Podgorica obavezalo se na preduzimanje svih potrebnih mjera kako bi društvo Montenegro Audit d.o.o predstavljalo primjer kvaliteta, nezavisnosti, objektivnosti i etičkog ponašanja. Obojica partnera redovno se uzajamno informišu u pismenoj formi u čemu se naglašava važnost "nepokolebljivog stava kada je riječ o kvalitetu usluge". Ista poruka sadržana je u svakodnevnoj komunikaciji sa zaposlenima. Podjednaku važnost imaju izvještaji rukovodstva u kojima se partnerima i zaposlenima skreće pažnja na nove standarde i smjernice koji će im pomoći u pružanju usluga visokog kvaliteta. Partner zadužen za praćenje novih metodologija, standard, kontrolu kvaliteta i razvoj Branko Ž. Ljutić je jedan od

instruktora za oblast revizije u ISRCG i Instruktor koji je obavio obuku u Centru za reformu finansijskog izvještavanja i korporativno upravljanje Svjetske Banke, Beč - CFRR (2016-2018) obavlja obuku kroz kontinuirano profesionalno obrazovanje programa ISRCG i unutar našeg društva. Rukovodstvo koristi svaku priliku da naglasi važnost očuvanja kvaliteta usluge u svakodnevnoj praksi. Svojim ponašanjem rukovodstvo pokazuje da čvrsto vjeruje u ciljeve i sisteme kontrole kvaliteta rada. Sve pomenuto potkrjepljuje imenovanje partnera nadležnog za pitanja nezavisnosti, upravljanja rizicima i kvalitetom revizije koji je direktno odgovoran društvu za člana Ekspertske radne grupe za digitalizaciju profesije EFAA i Člana odbora za kvalitet usluga revizije i usluga uvjeravanja EFAA, oba imenovanja u novembru 2017. Iskustvo i reputacija navedenog partnera su zaloga kvaliteta usluga Montenegro Audit d.o.o U okviru programa Obuke instruktora za oblast revizije (ToT) CFRR na osnovu značajnoj angažovanja i aktivnosti ISRCG i Ministarstva finansija Crne Gore koje su dovele do veoma značajnog punopravnog članstva naše zemlje u IFAC-u CFRR razmatra mogućnost pokretanja novog projekta koji bi se finansirao iz programa EUREPARIS. Cilj je jačanje regionalne integracije profesionalnog obrazovanja računovođa u regionu zemalja Zapadnog Balkana, u čemu će naš predstavnik prof. dr Branko Ž. Ljutić iz predstavnika Kosova kolege Lulzim Zeke bio koordinator neformalnog ali veoma značajnog početka navedenih aktivnosti koji će biti okosnica početka projekta.

Etički zahtjevi

Integritet i objektivnost

Ugled i uspjeh društva Montenegro Audit d.o.o Podgorica direktno zavisi od integriteta i profesionalnog ponašanja svakog partnera i zaposlenog ponaosob.

Montenegro Audit d.o.o Podgorica obojica partnera i zaposleni dužni su da postupaju u skladu sa standardima etičkog ponašanja društva Montenegro Audit d.o.o Podgorica.

Pomenuti standardi zahtijevaju da zaposleni u Montenegro Audit d.o.o Podgorica postupaju u svojim aktivnostima objektivno i sa integritetom, stručno i sa dužnom pažnjom, te da poštuju poverljivost podataka i pokažu profesionalno ponašanje. Naši etički standardi su potpuno usaglašeni sa Kodeksom etičkog ponašanja IFAC i sadržani su u "Kodeksu ponašanja" društva Montenegro Audit d.o.o Podgorica (u daljem tekstu "Kodeks ponašanja"). Kodeks ponašanja se uručuje svim partnerima i zaposlenima u trenutku stupanja na posao. Kodeks ponašanja sadrži, između ostalog, "okvir za etičko donošenje odluka" koji zaposlenima služi kao osnov prilikom definisanja sopstvenog profesionalnog ponašanja. Od partnera i zaposlenih se očekuje da tokom radnog odnosa u Montenegro Audit d.o.o Podgorica postupaju u skladu sa pravilima Kodeksa ponašanja, te njihovo poznavanje pravila kodeksa podleže proverbi. Partner Branko Ž. Ljutić, je u svojstvu instruktora za reviziju obavljao obuku u ovoj oblasti članova ISRCG tokom 2016 i 2017. Ističemo, da smo takođe uključeni u ciklus konsultacija u okviru IFAC-a pratili aktivnosti vezane za Plan podrške snažnim etičkim pravilima u globalnoj privredi 2018, odnosno obavljamo pripreme za primjenu Međunarodnog kodeksa etike profesionalnih računovođa

(uključujući Međunarodne standarde o nezavisnosti) koji stupa na snagu aprila 2018.

Pored kodeksa profesionalne etike Montenegro Audit d.o.o Podgorica sprovodi veoma stroga interna pravila ponašanja, primjenu kodeksa i pravila, te da budemo od pomoći kolegama u struci i u svim aktivnostima u okviru ali i izvan ISRCG. Pored toga postoji mogućnost da partneri, zaposleni te eksterni stakeholderi mogu anonimno da upute pitanja lokalnom lideru u oblasti poslovnog ponašanja koja se odnose na etičke probleme ili ispravno postupanje u konkretnoj situaciji. Anonimnom komunikacijskom kanalu može se pristupiti preko vebajta društva. Anonimni komunikacijski kanal omogućava trećim licima podnošenje pritužbi na neetičko ponašanje partnera i lidera u oblasti poslovnog ponašanja društva. Pregled etičkih pitanja i odgovora na raspolaganju je svim zaposlenima. Lideri u oblasti poslovnog ponašanja dužni su da ispituju sve pritužbe i navode neetičkog ponašanja i preduzmu sve odgovarajuće mere kako bi sprečili eventualne represalije protiv lica koja prijave slučaj neetičkog ponašanja.

Standardi IFAC i društva Montenegro Audit d.o.o Podgorica upotpunjeni su zahtevima koji se odnose na nezavisnost i etičko ponašanja sadržanim u članovima 8, 40 i 45 Zakona o reviziji Crne Gore. Okvir Međunarodnog standarda za kontrolu kvaliteta 1 (ISQC1), u odeljku o smernicama u oblasti etičkog ponašanja, definiše pitanje nezavisnosti. Pitanje nezavisnosti obrađeno je u posebnom odeljku ovog izveštaja.

Nezavisnost

Društvo Montenegro Audit d.o.o Podgorica je usvojilo Politike i propise u oblasti nezavisnosti i usaglašenosti poslovanja sa zakonom Crne Gore i propisima struke. Montenegro Audit d.o.o Podgorica pažljivo prati usaglašenost poslovanja sa zahtevima zakonske regulative i pravilima struke (pristup NOCLAR), kao i sa zahtevima Montenegro Audit d.o.o Podgorica u oblasti nezavisnosti koji se odnose na finansijske plasmane kod klijenata i poslovne odnose sa njima.

Prihvatanje i zadržavanje klijenata

Montenegro Audit d.o.o Podgorica ima uspostavljenu proceduru za potrebe utvrđivanja prihvatljivosti klijenata (prema stepenu kom ga klijent može izložiti riziku) koja je zasnovana na pravilima društva, te sopstvenoj metodologiji odnosno revizorskom random papuru koji smo interno razvili prema Međunarodnim standardima revizije IFAC-a.

Sistem predviđa konsenzus obojice partnera na projektu, uprave društva, sektorskih eksperata i stručnjaka za pitanja upravljanja rizicima oko pitanja da li stepen rizika kojem postojeći ili potencijalni klijent izlaže društvo riziku može da se drži pod kontrolom, kao i oko pitanja da li je primereno da se društvo Montenegro Audit d.o.o Podgorica povezuje da konkretnim klijentom i njegovom upravom. U procesu ocjene rizika prihvatanja i zadržavanja klijenta koristimo sopstvenu metodologiju bazirano na novom standardu COSO 2018, koju je razvio naš partner, koja je korišćenja u program kontinuirane obuke ISRCG, krajem 2017.

U postupku utvrđivanja stepena prihvatljivosti klijenta uzimaju se u obzir sledeći faktori:

- Ugled potencijalnog klijenta i njegove uprave
- Rezultat rada Uprave klijenta
- Obrazovanje i iskustvo zaposlenih na poslovima pripreme finansijskih izveštaja
- Postojanje motiva ili, pak, sklonosti uprave ka manipulaciji izveštajnim rezultatima
- Materijalno značajne transakcije strukturirane na način koji omogućava priznavanje prihoda
- Neobično agresivan ili, pak, kreativan računovodstveni pristup
- Transakcije koje su složene, neobične ili, pak, koje nije lako proceniti
- Procene koje podrazumevaju neizvesnost, odnosno subjektivno prosuđivanje
- Transakcije sa povezanim stranama koje nisu deo konsolidovane grupe
- Naznake da društvo ima finansijske poteškoće
- Stepenn stručnosti neophodan za obavljanje konkretnog posla

Procedura prihvatanja i zadržavanja klijenta pruža pomoć pri utvrđivanju stepena prihvatljivosti klijenata, međutim pravi oslonac pružaju naš partner nadležan za pitanja upravljanja rizicima koji veliki dio svog vremena izdvaja za potrebe utvrđivanja stepena prihvatljivosti klijenata. Kao što je opširnije objašnjeno u odeljku "Rad na realizaciji projekata" koji se nalazi u daljem tekstu, naši partneri nadležni za upravljanje rizicima su iz redova zaposlenih u zvanju stariji partner koji u profesionalnim krugovima uživaju ugled i nezavisnost i daju ključni doprinos prilikom odlučivanja o prihvatanju klijenata odnosno o očuvanju saradnje sa njima. Naša firma u ovoj oblasti uživa tehničku podršku Centra za menadžment rizika Univerziteta u Koloradu, SAD, sa pravom korišćenja njihovih metodologija. Ističemo da je inicijativa za prevođenje i objavljivanje novih metodologija u oblasti menadžmenta rizika preduzeća u okviru časopisa ISRCG upravo potekla od našeg partnera Branka Ž. Ljutića.

Nakon sprovedenog postupka za utvrđivanje prihvatljivosti klijenta odnosno očuvanje saradnje sa njim, rezultati procene se uključuju u proceduru pregleda poslovnih knjiga, te utiču na obim i angažovanja i resurse na projektu počev od procena rizika kao osnove za razradu materijalnosti i konsekvantno atestiranje.

Montenegro Audit d.o.o će odbiti da predloži, prihvati ili, pak, nastavi angažovanje na projektu ukoliko postoji uverenje da rizici ne mogu da se drže pod kontrolom, ukoliko društvo nije saglasno sa obimom potrebnog angažovanja ili, pak, ukoliko naknada iz bilo kog razloga nije prihvatljiva.

Ljudski resursi

Primanje zaposlenih u radni odnos: Montenegro Audit d.o.o. Podgorica ima strogo definisane standarde u oblasti zapošljavanja pripravnika i iskusnih kadrova koji podrazumevaju ne samo ocenu uspeha u školi odnosno studijama svakog kandidata ponaosob već i razgovore sa njima, proveru njihovih podataka o školskoj spremi i proveru

referenci. Osim pomenutog, vršimo procenu kvaliteta kadrova koje zapošljavamo direktno sa fakulteta i visokih škola, te vodimo računa o tome da kadrovi potiču iz obrazovnih ustanova poznatih po kvalitetnim diplomcima koji ostvaruju uspjeh u struci kojom se bavimo.

Profesionalni razvoj: Obuka podrazumeva kontinuiran proces usvajanja znanja. Obuka počinje danom stupanja u radni odnos i nastavlja se tokom čitavog radnog veka zaposlenog. Montenegro Audit d.o.o Podgorica poseduje vlastite programe interne obuke, koje smo samostalno razvili, kao i posebne programe kolega/enica koji su uključeni u programe sticanja visoko uglednih profesionalnih sertifikata i licenci.

Zaposleni u Montenegro Audit d.o.o Podgorica pohađaju brojne obuke, zvanično i nezvanično organizovane, a osim pomenutog podvrgnuti su i kontinuiranoj obuci na radu. Program obuke obezbeđuje sticanje širokih kompetencija u računovodstvu i reviziji i usko-specijalističkih kompetencija koje se odnose na konkretne oblasti rada. Naši partneri se takođe kontinuirano obučavaju, razvijaju i obrazuju, i neposredno učestvuju u programima obuke zaposlenih na radu. Osnovna dužnost partnera ogleda se u radu sa svim zaposlenima. Pomenuti rad podrazumeva usmeravanje zaposlenih, kontrolu njihovih izveštaja, obuku, razmenu iskustava i davanje primera kadrovima iz struke i njihovim timovima. Ističemo činjenicu da je partner Goran B. Strahinja učesnik u program Obuke instruktora CFRR (2016-2018), intenzivno u svojstvu Predsjednika Skupštine ISRCG uključen u međunarodnu saradnju na regionalnom i planu EU. Društvo je stvorilo okruženje u kome zaposleni preuzimaju ličnu odgovornost za razvoj svoje karijere, te je u tom smislu kreiralo brojne programe obuke i alate koji zaposlenima pomažu u personalizaciji obuke tj. u njenom prilagođavanju sopstvenim dužnostima i obavezama.

Pored obuke za koju se sami opredele, partneri i zaposleni dužni su da pohađaju obuku za koju Montenegro Audit d.o.o Podgorica smatra da je za njih važna kako bi bili u mogućnosti da obavljaju poslovne aktivnosti i stekli odgovarajuća znanja iz oblasti struke i etike. Osim pomenutog, društvo Montenegro Audit d.o.o Podgorica posluje u skladu sa standardima struke u oblasti kontinuirane profesionalne edukacije, u smislu obima i vrste edukacije. Naši programi obuke se redovno ažuriraju sa ciljem da zaposlenima omoguće da se razvijaju, stiču znanja, veštine i iskustva potrebna u profesionalnom radu sa klijentima.

Kontrola rada i usmeravanje: Svaki partner na projektu odgovoran je, zajedno sa drugim licima, za raspoređivanje partnera i zaposlenih na različite projekte u skladu sa njihovim stručnim kompetencijama i iskustvom potrebnim u datim okolnostima. Osim toga, partneri na projektu snose krajnju odgovornost za utvrđivanje obima u kojem će biti vršeno usmeravanje, praćenje i pregled rada mlađih saradnika kojima su povereni radni zadaci.

Napredovanje u karijeri: Rad partnera i zaposlenih ocenjuje se na godišnjem nivou kroz pregled rezultata rada u kome učestvuju kolege istog, nižeg i višeg hijerarhijskog ranga. Partneri i zaposleni koji su direktno angažovani u radu sa klijentima prepoznati su i nagrađuju se za svoj rad koji podrazumeva valjano i celovito delovanje u oblasti računovodstva i revizije.

Procedure ocenjivanja i nagrađivanja zaposlenih baziraju se na jednostavnoj činjenici da društvo ne pruža nerevizijske usluge klijentima revizije. Osim pomenutog, Montenegro

Audit d.o.o Podgorica, podstiče, priznaje i nagrađuje timski rad. Zaposleni dobijaju formalnu ocenu rada na svakom projektu na kome provedu 80 i više radnih sati. Svi zaposleni se formalno ocenjuju najmanje jednom godišnje uz učešće partnera i neposredno nadređenih kolega sa kojima su radili na određenom projektu. Nadalje, naša revizorska metodologija kreirana unutar društva omogućava neformalno davanje povratnih informacija i profesionalno usmeravanje zaposlenih u toku trajanja samog projekta. Naša metodologija osmišljena je na način da obezbedi kvalitetan proizvod rada i kontinuirani razvoj zaposlenih. Sve pomenuto biva objedinjeno u godišnjoj oceni rada zaposlenih i to u odnosu na Montenegro Audit d.o.o Podgorica vrijednosti, individualno postavljene ciljeve za datu godinu i saradnju sa kolegama. Zaposleni u Montenegro Audit d.o.o Podgorica napreduju u karijeri onda kada su u profesionalnom smislu spremni da pređu na više radno mesto.

Nakon godišnjeg pregleda i ocene rezultata rada svakog zaposlenog, saziva se sastanak na kojem učestvuju zaposleni u višem zvanju, kako bi se još jednom izvršila provera i osiguralo da su date karakteristike zaposlenih dosledne i da su unapređenja opravdana.

Rad svih zaposlenih i partnera ocenjuje se najmanje jednom godišnje u postupku koji je anoniman i u kome učestvuju lica u nižem zvanju od lica koje se ocenjuje.

U postupku se ocenjuju ukupan učinak zaposlenog – tj. njegov odnos prema drugim zaposlenima i klijentima, kao i njegove jače i slabije strane. Partneri i zaposleni kod kojih su više puta uočene pojedine slabosti dobijaju podršku u vidu saveta odnosno obuke kako bi im se pomoglo u prevazilaženju slabosti.

Osim pomenutog, društvo Montenegro Audit d.o.o Podgorica dva puta godišnje sprovodi anketu *Istraživanje zadovoljstva zaposlenih* u kojoj se od zaposlenih traži da iznesu svoje stavove o velikom broju tema koje se konkretno odnose na njih. Rukovodstvo veoma ozbiljno pristupa rezultatima ankete i rešavanju identifikovanih problema u skladu sa politikama i procedurama društva Montenegro Audit d.o.o Podgorica.

Rad na realizaciji projekta

Metodologija Montenegro Audit za obavljanje revizije: Montenegro Audit d.o.o Podgorica primjenjuje jedinstvenu revizijsku metodologiju i postupak u svim projektima revizije kako bi se obezbedio ujednačen i dosledan u pristup u radu. Metodologija se oslanja na seriju udžbenika iz oblasti revizije i usluga uveravanja, našeg partnera Branka Ž. Ljutića, objavljenih u period od 2001 do 2017. Pomenuta metodologija se po potrebi unapređuje kako bi odgovorila na stalne promene u okruženju, što je posebno slučaj u 2018. Svi partneri i zaposleni se kontinuirano obučavaju u primeni ove metodologije. Naša metodologija je dovoljno fleksibilna tako da omogućava usvajanje dodatnih procedura koje eventualno zahtevaju lokalni zakonski propisi u Crnoj Gori.

Sveobuhvatne politike i procedure: Društvo Montenegro Audit d.o.o Podgorica je uspostavilo sveobuhvatne politike i procedure kojima se reguliše praksa u oblasti računovodstva i revizije i koje se redovno ažuriraju kako bi odrazile najnovije promene u

struci i poslovnom okruženju u Crnoj Gori i odgovorile na aktuelna pitanja, potrebe i probleme u praksi. Pomenute politike odnose se ne samo na zakonom propisane standarde i standarde struke, nego i na smernice u pogledu njihove najbolje primene. Politike su dostupne u formi elektronskih datoteka i baza podataka, redovno se ažuriraju i dopunjuju najnovijim informacijama i u svakom trenutku su dostupne svim zaposlenim licima. Sve metodologije, standardi i procedure su u elektronskoj formi, na engleskom jeziku, osim onih koje su već prevedene na Crnogorski ili postoji validan prevod na nekom od jezika zemalja regiona koji je razumljiv i u Crnoj Gori.

Kontrola kvaliteta rada na specifičnim angažmanima:

U Montenegro Audit d.o.o Podgorica koristimo odabrane procedure kontrole kvaliteta rada koje se primenjuju samo na određene projekte, prema ISQC-1 IFAC-a.

Montenegro Audit d.o.o nema klijente čije se HoV kotiraju na berzi, takođe kao klijente nemamo subjekte od javnog interesa kao i javne i državne organe, koji bi mogli biti značajni zbog svoje veličine, složenosti poslovanja, privrednog sektora u kom posluju odnosno prisutnosti u javnosti. I pored te činjenice, Montenegro Audit d.o.o društvo za svaku pojedinačnu reviziju imenuje nezavisnog partnera nadležnog za atestiranje kvaliteta revizije (engl. Quality Review Partner - QRP) koji u saradnji sa partnerom na projektu razmatra sva značajna pitanja i koji je odgovoran za nezavisnu ocenu plana revizije, realizaciju plana, rešavanje značajnih pitanja, finansijske izveštaje i obelodanjivanja, kao i za valjanost izdatog mišljenja. U politikama Montenegro Audit d.o.o Podgorica navedeni su posebni kriterijumi kojima se obezbeđuje da pomenuti partner poseduje relevantno iskustvo i stručno znanje za obavljanje poverene funkcije.

Osim pomenutog, naše politike zahtevaju konsultacije u oblasti specifičnih transakcija i okolnosti, a koje eventualno uključuju primenu značajnih prosuđivanja. Na kraju ali svakako ne na poslednjem mjestu, kultura društva Montenegro Audit d.o.o Podgorica koja podrazumeva konsultativnu razmenu mišljenja predviđa redovne konsultacije naših timova sa pomenutim ekspertima i drugim stručnim licima. U tom smislu imamo izvanrednu saradnju sa kolegama iz Crne Gore, sa ostalim sertifikovanim trenerima – instruktorima ISRCG u okviru programa Svetske banke, kao i sa uglednim kolegama iz regiona koji se bave ovim aspektima posebno kontrolom kvaliteta, i to posebno Hrvatska revizorska komora, Revizorska komora Federacije Bosne i Hercegovine, Institut sertifikovanih javnih računovođa Albanije, Komora ovlašćenih revizora Kosova, Komora ovlašćenih revizore Makedonije.

Partneri na projektima revizije finansijskih izveštaja naših klijenata podležu periodičnoj rotaciji iako to nije izričita zakonska obaveza u Crnoj Gori. Period rotacije jeste dvije godine, znatno kraći od uobičajenih rokova za entiteta od posebnog javnog interesa. Nadalje, metodologija Montenegro Audit d.o.o, Podgorica za obavljanje revizije počiva na principu da kontrolu rada svakog člana tima na projektu vrši drugi član tima istog ili višeg ranga kako bi se ocenilo da li je posao obavljen u skladu sa planom, kompetentno, i obezbedilo donošenje ispravnih zaključaka.

Resursi u oblasti računovodstva i revizije: Konsultacije predstavljaju ključni element kontrole kvaliteta u društvu Montenegro Audit d.o.o, Podgorica. Naši stručni računovodstveni timovi sastavljeni su od partnera i stručnjaka u oblasti računovodstva i revizije. U situaciji kada partner na projektu nije saglasan sa savetima eksperata, postoji zvanična procedura za nastavak dijaloga sve dok se eventualno sporno pitanje ne reši, uz uvažavanje stavova pomenutih eksperata.

Imajući u vidu sve veću primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja u EU I u Crnoj Gori (MSFI), uspostavili smo sistem za ocenjivanje finansijskih izveštaja klijenata od strane revizorskih timova na način koji je dosledan i u skladu sa punom svrhom i ciljem Standarda.

Sistem se prvenstveno ogleda u analizi finansijskih izveštaja od strane stručnjaka za mikro finansijsku analizu finansijskih iskaza, koja je specifična refleksija svakog klijenta ponaosob, kompleksnosti, rizika, industrije kojoj pripada, veličinom privrednog društva. U svemu tome koristimo proaktivan stav, motivišući klijente da unapređuju kvalitet objelodanjivanja u finansijskim izvještajima u skladu sa MSFI.

Timovi zaduženi za rizike i kvalitet usluge: Sektor za upravljanja rizicima, savetovanjem i politikama predstavlja centralnu funkciju u društvu i čine ga lica zaposlena na neodređeno i određeno vreme. Ovaj sektor se interno zove Odeljenje za upravljanje rizicima i kvalitetom usluge (Risk and Quality - R&Q).

Ključna odgovornost partnera nadležnih za upravljanje rizicima jeste da budu uključeni u celokupan postupak prihvatanja i zadržavanja klijenata, u okviru kojeg su odgovorni za procenu kvalitativnih i kvantitativnih rizika. Osim pomenutog, partneri nadležni za upravljanje rizicima dužni su da aktivno učestvuju u radu projektnih timova i, ukoliko je potrebno, pruže konsultacije o pitanjima kao što je pitanje nastavka poslovanja. Montenegro Audit d.o.o Podgorica je razvio sopstvenu metodologiju za procenu nastavka poslovanja, koja je u skladu ISA/IFAC sa mogućnošću predviđanja rizika bankrotsva klijenta.

Montenegro Audit d.o.o. Podgorica je kreirao i pažljivo sprovodi formalne procedure koje precizno definišu okolnosti u kojima su projektni timovi u obavezi da se konsultuju sa R&Q timom. Partneri nadležni za upravljanje rizicima su nezavisni, imaju bogato iskustvo i bave se pitanjem kvaliteta usluga, kao i pitanjem promena politika i procedura.

Monitoring

U društvu Montenegro Audit d.o.o. Podgorica uspostavljen je program za praćenje kvaliteta po izdavanju mišljenja koji se realizuje. Program obuhvata proveru kvaliteta rada partnera i svih aspekata sistema kontrole kako bi se obezbedilo valjano funkcionisanje kontrole kvaliteta i razumno uveravanje da Montenegro Audit d.o.o. Podgorica posluje u skladu sa svim važećim standardima struke i internim politikama i procedurama društva. Programom upravlja i njegovu primenu nadgleda funkcija Kontrole kvaliteta unutar funkcija menadžmenta rizika i kontrole kvaliteta.

Pregled projekata vršeiskusni partneri i viši menadžeri sa odgovarajućim iskustvom

u određenoj industriji koji su nezavisni u odnosu na društvo koje obavlja reviziju i sam proces revizije. Pregledi se vrše jednom u tri godine i tom prilikom vrši se evaluacija svih partnera. Pregledi se vrše češće kada postoji verovatnoća povećanog rizika. U ove svrhe smo u procesu pregovora dobijanja besplatne tehničke pomoći od strane Evropske federacije računovođa i revizora, tako da bi njihova inicijalna konsultantska misija obavila početne provere tokom juna 2018. Godine i na dalje.

Nadalje, postoji neformalni program posete revizorskim komorama, institutima i revizorskim firmama u regionu Zapadnog Balkana sa kojima razmenjujemo iskustva na osnovi "peer to peer review." Zbog činjenice da će Montenegro Audit d.o.o. Podgorica biti jedan od nosilaca aktivnosti u ovoj oblasti, očekujemo naše znatno angažovanje na pro-bono osnovi u korist struke, javne profesije i javnog interesa.

Praćenje kvaliteta rada sastavni je deo našeg programa za kontinuirano unapređenje procesa i procedura.

Društvo Montenegro Audit d.o.o. Podgorica kontinuirano procenjuje informacije dobijene putem ovog programa i drugih neformalnih izvora u stalnom nastojanju da unapredi politike, procedure i kvalitet usluge. Eventualnim propustima u ispunjenju standarda kvaliteta pristupa se ozbiljno - od nadležnog partnera traži se poboljšanje rezultata rada i njegovo se angažovanje ocenjuje naredne godine. Slabi rezultati u oblasti upravljanja rizicima odnosno nezavisnosti povlače smanjenje naknade partnera; u pojedinim situacijama partner gubi pravo na potpisivanje revizorskog mišljenja u ime društva, dok se u drastičnim slučajevima od partnera može zahtijevati da napusti društvo.

Uprava društva Montenegro Audit d.o.o. Podgorica mišljenja je da okruženje u kome se vrši opisana kontrola kvaliteta ispunjava zahteve važeće regulative te da pruža razumnu osnovu za uverenje da revizija finansijskih izveštaja od strane Montenegro Audit d.o.o. Podgorica ispunjava propisane standarde kvaliteta.

Poslednja kontrola kvaliteta usluge

Do sada nisu bavljane kontrole kvaliteta društva Montenegro Audit d.o.o. Podgorica, nismo identifikovali oblasti velikog rizika, dok na manje bitnim nerizičnim rizicima trenutno radimo. Usko smo fokusirani na aplikaciju standard ISQC-1 i uključeni smo direktno kao firma u sve ankete u ovoj oblasti koje su do sada organizovali IFAC, AE I EFAA, kao I CFRR. U oblasti praktične aplikacije ISQC-1 uživamo podršku vodećeg tima autora ovog standard koji nas uvode u njegovu aplikaciju, zbog same činjenice ne samo da je kompleksan već je i veoma obiman i precizan.

Rukovodstvo društva izjavljuje da sistem internih kontrola efikasan.

Koncept nezavisnosti u društvu

Nezavisnost, integritet i objektivnost

Partneri Montenegro Audit d.o.o. Podgorica prate stroge zakonske propise, zahteve struke i zahteve nezavisnosti društva u pogledu finansijskih plasmana kod klijenata i odnosa sa njima. Društvo je uspostavilo program za usaglašavanje poslovanja sa principima nezavisnosti, kao i sistem njegovog praćenja. Sistemi i kontrole odnose se na:

Pisane politike i procedure nezavisnosti

- Automatizovani sistem za praćenje finansijskih plasmana i popis društava sa ograničenjima
- Kontinuiranu obuku u oblasti nezavisnosti
- Interno praćenje sistema nezavisnosti i pratećih kontrola, kao i proveru nezavisnosti partnera na godišnjem nivou.
- Odgovornost za nezavisnost kao i na sisteme i kontrole u nadležnosti višeg rukovodstva
- Odgovarajući stav rukovodstva i kultura koja podrazumeva nezavisnost
- Pravovremeno izveštavanje o pregovorima zaposlenih o zasnivanju radnog odnosa kod klijenta
- Izveštavanje zaposlenih o percipiranim i realnim povredama nezavisnosti
- Disciplinske politike i procedure, kontrole zajedničkih poduhvata, kod klijenata kojima se pruža usluga revizije i naknada.

Sistem zahteva da partneri i zaposleni ispitaju i dokumentuju svaku sumnju u pogledu nezavisnosti društva prilikom prihvatanja novog klijenta ili, pak, nekog konkretnog projekta. Pre nego što se prihvati nerevizijski projekat kod klijenta kome se pruža usluga revizije, od partnera nadležnog za odnose sa klijentima, traži se dozvola za pružanje takve usluge pomenutom klijentu. Projekat se prihvata samo ukoliko partner potvrdi da projekat ne dovodi u pitanje nezavisnost, te da postoje uspostavljene mere zaštite kojima se rizik svodi na prihvatljivu meru.

Važan aspekt koncepta nezavisnosti jeste centralna podrška partnerima i zaposlenima u pogledu nezavisnosti koja se odnosi na lična pitanja, naknadu i druga pitanja.

Ukoliko klijent ne prihvati jasne računovodstvene smernice, nalaze revizije o materijalno značajnim pitanjima, ili, pak, pokaže neetičko ponašanje, društvo Montenegro Audit d.o.o. Podgorica pruža podršku partneru na projektu u donošenju odgovarajućih mišljenja čak i ako to može da dovede do raskida odnosno neprihvatanja angažovanja.

Montenegro Audit d.o.o Podgorica nema klijente koji su Društva od javnog značaja na dan 31. decembra 2017.godine

	Javno Društvo	Društvo koje je Država proglasila društvom od	Veličina društva		
			Veliko	Sredni	Malo

Nema društava kojima su pružene revizorske usluge od strane društva za reviziju kombinovano sa konsultantskim uslugama

Montenegro Audit d.o.o. Podgorica nije pružalo konsultantske usluge javnim društvima.

Kontinuirana edukacija revizora

Kao što se pominje u odeljku o kvalitetu revizije, revizori društva Montenegro Audit d.o.o. Podgorica imaju puno učešće u našem programu kontinuirane edukacije zaposlenih. Osim toga što pohađaju interno kreiranu obuku, od naših revizora se zahteva da pohađaju i obaveznu obuku u trajanju od najmanje dva dana koju jednom godišnje organizuje ISRCG, a na kojoj se obrađuju pitanja računovodstva i revizije relevantna za ovlašćene revizore u Crnoj Gori.

Društvo Montenegro Audit d.o.o. Podgorica ima utvrđen plan i program za obuku i razvoj zaposlenih u Sektoru za reviziju i lica u zvanju ovlašćeni revizor kojim se propisuje obavezan program obuke za svako zaposleno lice i vodi evidencija o završenoj obuci. Navedeni plan je usklađen sa regulativom i standardima u EU kao IFAC-ovim na globalnom planu. Sektor za obuku i razvoj zaposlenih odgovoran je za učešće zaposlenih i partnera u obrazovnim programima. Za svaki nivo stručnosti postoji utvrđen godišnji plan i program obuke koji, osim zakonom propisane obavezne edukacije, podrazumeva dodatnih 100 sati obuke kreirane od strane Montenegro Audit d.o.o. Podgorica PricewaterhouseCoopers. Detaljan plan i program obuka će biti objavljen na našem web-sajtu.

Revizori su dužni da pohađaju obavezan program obuke, i to:

- Da pohađaju najmanje 120 sati obuke u periodu od tri godine
- Da pohađaju najmanje 20 sati obuke godišnje i vode evidenciju svojih obrazovnih aktivnosti.
- Profesionalno usavršavanje zaposlenih u skladu sa zahtevima zakonske regulative obuhvata:
 - Pohađanje kurseva, učešće na konferencijama i seminarima
 - Samoobrazovanje (učenje na daljinu), obuku na radnom mestu u oblasti novih sistema i procedura
 - Objavljivanje stručnih/naučnih radova, učešće u radu stručnih komisija
 - Predavanja u oblasti profesionalne odgovornosti
 - Izlaganje na konferencijama, sastancima, grupnim diskusijama
 - Pisanje stručnih članaka, radova i knjiga

Spisak ovlašćenih revizora

Ime i prezime:

Goran B. Strahinja

Branko Ž. Ljutić

Montenegro Audit d.o.o. Podgorica društvo uz dvojicu ovlašćene revizore zapošljava još 5 lica, što u ovom trenutku ukupno iznosi 7 zaposlenih, kao i 5 stručnih spoljnih saradnika (porezi, korporativno parvo, IT, bankarstvo, korporativne finansije), pri čemu je 7 direktno angažovano na poslovima revizije.

Finansijski podaci za godinu završenu na dan 31. decembra 2017. godine

	EUR
Ukupni poslovni prihodi	
Ukupni prihodi od revizije finansijskih izveštaja ***	
Ukupni prihodi od konsultantskih usluga	
Ukupni prihodi po osnovu revizije javnih društva *** (ukalkulisani u Ukupnim prihodima od revizije)	
Ostali prihodi	
Prihodi društva ** od preduzeća koja su označena kao javna društva, a kod kojih je društvo vršilo reviziju	

Društvo Montenegro Audit d.o.o. Podgorica nije pružalo konsultantske usluge javnim društvima.

Osnova za naknadu partnera

Naknada partnerima isplaćuje se isključivo iz dobiti društva. Raspodelu naknada partnera vrši vrše sami partneri, nakon ocene doprinosa svakog partnera društvu tokom godine i nakon obavljene godišnje revizije finansijskih izveštaja domaćih subjekata.

- Naknada svakog partnera sastoji se od tri elementa koji zavise od dobiti:
- Naknada za odgovornost, koja odražava doprinos partnera društvu i njegove dužnosti i obaveze;
- Naknada za postignute rezultate, koja odražava rezultate partnera i njegovih timova postignute u datoj godini; i
- Naknada po jedinici učešća u kapitalu koja predstavlja udeo partnera u dobiti po izvršenoj raspodeli prva dva elementa.

Raspodela jedinica učešća u kapitalu vrši se na partnere u skladu sa matricom koja uzima u obzir brojne faktore, uključujući ali se ne ograničavajući na doslednost u postizanju rezultata i dužnosti i obaveze u društvu. Naknada za postignute rezultate utvrđuje se na osnovu ocene postignuća partnera u odnosu na individualno postavljene ciljeve, a u skladu sa njegovim dužnostima i obavezama. Pomenuti ciljevi odnose se na sprovođenje standarda kontrole kvaliteta revizije, kao i na apsolutno poštovanje propisa u oblasti integriteta i nezavisnosti revizora.

Izjava

Prema najboljem saznanju i uverenju društva Montenegro Audit d.o.o. Podgorica inormacije sadržane u ovom izveštaju su tačne i u skladu sa zahtevima člana 26. Zakona o reviziji Crne Gore.

Goran B. Strahinja Direktor

MNA Montenegro audit d.o.o.
PIB: 03062937
PDV: 30/31-15068-9

www.montenegroaudit.com